

Edini slovenski dnevnik v Zedinjenih
državah.

Velja za vse leto - \$3.00

Ima nad 7000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily in the
United States.
Issued every day except Sundays
and Holidays.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 280. — ŠTEV. 280.

NEW YORK, WEDNESDAY, NOVEMBER 29, 1911. — SREDA, 29. LISTOPADA, 1911.

VOLUME XIX. — LETNIK XIX.

Zaradi jutrajšnjega zakonitega
amerikanskega praznika Thanks-
giving Day (zahvalni dan) izide
prihodnja številka Glasa Naroda
še v petek dne 1. dec. t. l.
Uredništvo Glasa Naroda.

Premogariji v Coloradu v boju s skebi.

V severnem Coloradu so nastali
med štrajkujočimi premogariji
in med skebi resni prepiri.

VOJAŠTVO NA POMOČ.

Štrajkarji in njih žene so baje z
revolverji napadli skebe in jih
odvrnili od dela.

Denver, Colo., 28. nov. Na
kampih v severnem Coloradu je
prišlo med štrajkujočimi premo-
gariji in skebi do resnih spopa-
dov in položaj v okraju je tako
nevaren, da bodo oblasti morale
najbrže poklicati vojaštvo na po-
moč. Situacija v Louisville, Colo.,
je najbolj kritična. Brown, pre-
sednik Wyoming korporacije, je
izjavil, da bo naprosil guver-
nerja vojaške pomoči, ako se po-
ložaj v dveh dneh ne izboljša.
Štrajkarji in skebi v Louisville
so v vednem boju med seboj. Z
revolverji in rokami hodijo štraj-
karji in njih žene po cestah in
groze skebom, ki hočejo iti na
delo, s smrtjo.

ZAHVALNI DAN V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Predsednik Taft je določil ju-
trajšnji dan kot zahvalni dan za
prebivalce v Združenih državah.
Lepa je to navada, da predsednik
mogočnega naroda amerikanke-
ga opozori vsako leto svoje so-
državljanke, da se zahvalijo Stvarni-
ku za dobroto, ki so jih med le-
tom prejeli, in da v to svrhu pro-
glasi dotični dan za zakoniti
praznik, ki ga morajo spoštovati
vse države. V svojem zahvalnem
proglasu slika predsednik Taft
položaj v državi in nasproti zma-
njam državam kot zelo ugoden,
dasi vsako ve, da bi bil lahko
mnogo boljši, posebno, kar se tiče
dela in zaslužka. V vrstah sloven-
skih delavcev v Ameriki jih je
mnogo, ki se ne bodo na zahvalni
dan mogli pohvaliti, da so med
letom uživali posebne dobrote v
deželi. Upanje nam ostane, da se
bodo drugo leto delavske razme-
re zboljšale tudi za naše rojake.

Roosevelt in železnice.

Bankir Wharton Barker iz
Philadelphije, poprejšnji Roose-
veltov prijatelj in pristaš, je iz-
povedal pred senatnim komitejem
za meddržavni promet, da je Roo-
sevelt leta 1904. obljubil železni-
skim družbam, da bodo dobile za-
kone, kakršne si želijo in da si je
s to obljubo pridobil predsedstvo.
Nadalje je rekel Barker, da je
Roosevelt leta 1907 žrtvoval in-
terese naroda interesom bogati-
nov.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR ZA LETO 1912

je primerno božično in novoletno
darilo ostalim v stari domovini.
Cena nad 140 strani obsegaječemu
koledarju je s poštnino red le 30c.

Naročila naslovite:

"Glas Naroda"
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
ali po 6104 St. Clair Avenue, N. E. Cleveland, O.

Socialisti na delu. Strankarski shod.

Newyorški socialisti so sklenili
prirediti predavanja in razpo-
šiljati socialistično literaturo.

ŠTRAJK V OBLAČILNI STROKI.

Na pennsylvanski železnici v New
Yorku je bilo 200 delavcev od-
puščenih.

Te dni se je vršil v Labor Tem-
ple na istočni 84. cesti v New
Yorku socialistični strankarski
shod, katerega se je udeležilo 130
delegatov. Organizator Julius
Gerber je imel govor, v katerem
je dejal, da so razmere za razšir-
jenost socializma v New Yorku ze-
lo ugodne. Shod je sklenil odpra-
viti jezikovne skupine kot samo-
stojne organizacije, nadalje je
priporočal prireditve javnih pre-
davanj, ustanovitve mladinskih
organizacij in razširjenost agitaci-
je med strokovnimi organizaci-
jami.

Newyorške šivilje.

B. Witaskin, glavni organiza-
tor Shirtwaist Makers Union, je
naznanil, da so šivilje izvolile ko-
mité, ki je sestavljen iz njih zahte-
v in jih bode zdaj predložil obče-
nemu zboru, ki se bode vršil te dni
v Carnegie Hall. Po shodu bodo
zahteve predložene delodajalcem.
Šivilje so vse pripravile za
štrajk, ki bode izbruhnil meseca
januarja, ako delodajalci ne bo-
do izpolnili njih zahteve.

Odpust delavcev.

Vsled otvoritve nove podze-
meljske železnice med New York-
om in Newarkom, N. J., je bilo
na Pennsylvaniji železnice odpu-
ščenih 200 delavcev, ki zdaj gro-
ze, da bodo uprizorili štrajk vseh
železniških delavcev, ako ne bodo
nazaj sprejeti.

Senzacionalne aretacije v McNamarovem procesu.

Detektivki so aretirali v Los Ange-
les, Cal., tri osebe, ki so obdol-
žene podkupovanja.

NOVA RAZKRITJA.

Zagovorniki bratov McNamara so
izjavili, da ne vedo v kaki zvezi
je aretacija s procesom.

Los Angeles, Cal., 28. nov. De-
tektivi državnega pravdnika so
aretirali danes v mestu tri osebe,
ki so obdolžene podkupovanja v
McNamarovem procesu. Aretovani
so Bert Franklin, bivši zvezni
pomožni maršal, sedaj v službi
McNamarovih zagovornikov, Geo.
N. Lockwood, izrebran porotnik,
in neki Cap White.

Aretovanci so bili najprej pri-
peljani v urad državnega prav-
dnika, potem pa odvedeni v zapor.
Detektiv Brown je dejal, da je
videl, ko je Franklin dal Lock-
woodu \$500. Denar se je našel pri
Lockwoodu. White je imel pri se-
bi \$2500. Brown trdi, da je mani-
pulacija z denarjem v zvezi z Mc-
Namarovim procesom Zagovorni-
ki bratov McNamara pravijo, da
jim ni ničesar znanega o stvari.
Detektiv Brown je izjavil, da
bodo prišla v McNamarovem pro-
cesu senzacionalna razkritja na
dan.

Zaupnica portugalski vladi.

Lizbona, 28. nov. V mestu vlada
mir. Poslanska zbornica je danes
sprejela resolucijo, s katero izre-
ka republikanski vladi svoje za-
jupanje.

Tarifno vprašanje pred kongresom.

Predsednik kongresne poslanske
zbornice Champ Clark je pre-
rokoval, da bode zasedanje
zveznega kongresa trajalo do
konca meseca julija.

NALOGE KONGRESA.

Denarni mogotci na Wall Street
v New Yorku so zahtevali, da
predsednik Taft odslovi gene-
ralnega pravdnika Wickers-
hama.

Predsednik kongresne poslanske
zbornice Champ Clark je pri-
šel v Washington, da vodi pri-
pravi za otvoritev kongresa dne
4. decembra. V razgovoru je de-
jal, da je on odločno za to, da se
nadaljuje preiskava proti jekle-
nemu trustu. Glavna naloga pri-
hodnjega kongresa bode rešiti ta-
rifno in trustno vprašanje. Po
Clarkovem mnenju se Sherman-
ov profitrusten zakon ne bode
odpravil, marveč le izpopolnil.
Kongres bode imel toliko dela, da
bode zasedanje trajalo do konca
meseca julija.

Wickersham in milijonarji.

Postopanje justičnega depart-
menta nasproti kombinacijam, ki
omejujejo trgovino, je prestraši-
lo denarne mogotce na Wall St.
v New Yorku in ti so se obrnili
do predsednika Tafta za zaščito,
da odslovi generalnega pravdnika
Wickershama.

Razpust trusta.

Baltimore, Md., 28. nov. Zvezni
sodnik Rose je odredil razpust
trusta, ki je kontroliral izdelova-
nje in prodajo banj.

ITALIJAN-TURŠKA VOJNA.

Žrtve vojne.

Tripolis, 28. nov. Italijanske
vojaške oblasti so naznanile, da
je bilo v bojih pri fortih Mesri in
Henni ubitih 16 italijanskih voja-
kov. Ranjeni so bili 104 Turki in
Arabeji so izgubili 500 mož na bo-
jišču in 300 jih je bilo ujetih.

Berlin, 28. nov. Družba nem-
skega rdečega križa je ponudila
pomoč Italijanom in Turkom pred
Tripolisom.

Zvezna okrajna sodišča bodo od- pravljena.

S prvim januarjem 1912 bodo v
vseh državah odpravljena zvezna
okrajna sodišča (United States
Circuit Courts), katerih je 77 in
ki so uradovala na 276 raznih
krajevih.

Odprava teh sodišč je bila skle-
njena v kongresu dne 3. marca
1911 in dotični zakon stopi v ve-
ljavo z novim letom. Po novem
letu bodo poslovala samo okrajna
sodišča (U. S. District Courts),
okrajna apelacijska sodišča (Cir-
cuit Courts of Appeal), katerih je
devet, in najvišje zvezno sodišče.
Okrajna zvezna sodišča so bila od
l. 1891, ko so bila ustanovljena
zvezna okrajna apelacijska sodi-
šča, odveč. Sodniki, ki so dozdaj
službovali pri zveznih okrajnih so-
diščih bodo pridrženi zveznim
okrajnim apelacijskim sodiščem.

Dogodki v Mekihi.

Mexico City, 28. nov. Vlade
čete v Tepic zasledujejo pristaše
generala Reyesa in so jih večino-
ma pregnale iz okraja.

Abel de la Mora, vodja vstaev,
je bil prijet in ustreljen. Njegovi
pristaši so ušli v gorove.

Dr. Ortega, poslanik Guatema-
le v Mekihi, zanika vesti, da vsta-
ši dobivajo iz Guatemale orožje in
municijo. Predsednik Estrada
Cabrera strogo varuje nevtrali-
teto.

ZAHVALNI DAN.

Poraz upornikov na Kitajskem.

Cesarske vojne čete so po ljutem
boju zavzele mesto Hanyang.

RADOST V PEKINGU.

Voditelji upornikov so voljni
skleniti kompromis z vlado.

Peking, 28. nov. Feng-Kwo-
Chung, poveljnik cesarskih vojn-
ih čet v Hankowu, je brzojavno
naznanil, da je večer ob 4. uri
popoldne zasedel mesto Hanyang
in da se je mesto Wu-Chang brez
upora udalo cesarskim vojnim
četam.

Voditelji upornikov so izrazili
željo, da bi se vršila pogajanja
v svrhu sklenitve kompromisa.
Vlada si prizadeva, da bi usta-
vila sovražnosti, predno pride-
mesto Nanking v roke upornikov.
V vladnih krogih v Pekingu
vlada veliko veselje nad zmago
cesarskih vojnih čet, posebno so
veseli trgovci, ker pričakujejo,
da bodo zdaj nastale zopet nor-
malne razmere. Splošno se sodi,
da bode ministrijski predsednik
Yuan Shi Kai zdaj otvoril pogaj-
anja z uporniki.

Shanghai, 28. nov. Iz Hankowa
poročajo, da so Mandžuri po za-
vetju mesta Hanyanga strašno
gospodarili v mestu. Uporniki
bežijo na vse strani. General Li
je pribežal v Shanghai. Pomz
upornikov je baje zakrivil spor
med poveljnikom čet iz Humana
in Hupeha. Boji pri Hanyangu
so trajali štiri dni. Na obeh stran-
eh je padlo nad 2000 mož.

Prestopni listki na newyorških pouličnih železnicah.

William R. Wilcox je v večer-
nji seji Civil Service komisije na-
znanil, da upa, da bodo danes po-
ulične železnice na 151. točkah v
Manhattan izdajale prestopne li-
stke.

Časnikarji in Taft.

Springfield, Ill., 28. nov. Illinois
Republican Editorial Association
je sprejela resolucije, s katerimi
odobruje Taftovo administracijo
in priporoča njegovo zopetno iz-
volitev. Asociacija je poslala pre-
pis resolucij predsedniku Taftu.

Rodbinska žaloigra. Umor in samomor.

V Lodi, N. J., je Italijan Ignazio
Plescia umoril svojo ženo, svoja
dva otroka, svojo svakinjo in
svojo taščo, na kar je izvršil sa-
momor.

ZAKONSKI PREPIR.

Mož je bil aretovan, ker je prete-
paval ženo. To ga je tako raz-
togotilo, da je postrelil vse čla-
ne svoje rodbine.

V Lodi, N. J., ki leži med Ha-
kensackom in Passaicom, se je
večera popoldne odigrala grozna
rodbinska žaloigra. Italijan Igna-
zio Plescia je v prodajalnici svoje
žene na 81 Union St. ustrelil svojo
ženo, svoji dve hčerki, svojo sva-
kinjo in svojo taščo, na kar je na-
meril tudi na sebe in se usmrtil.
Zakonski prepri so vzrok umora
in samomora. Plescia je živel s
svojo ženo po rojstvu druge hčer-
ke v vednem prepri in je z njo
prav grdo ravnal. Zadnji teden je
sila žena k sodišču in dala moža
aretovati, ker jo je pretepaval.
Sodišče je moža izpustilo proti ob-
ljubi, da se bode lepo in mirno
vedel nasproti ženi. Plescia ni pri-
šel teden dni domov in je ves čas
popival. Večera je prišel v proda-
jalnico svoje žene in je hladno-
kavno vse člane svoje rodbine po-
strelil. Njegov tast je žagal drva
v kleti in le tej okolnosti se mu
zahvaliti, da je ostal pri življenju.

Roparski napad v Yonkersu.

Večera popoldne je bila Mrs. Al-
fred N. Seixas v svojem stanova-
nju 63 Dunwoodie St., napadena
in oropana. Trije roparji so jo
prišli, ko je prišla iz New Yorka
domov, jo zvezali, zamašili usta
in jej ukradli za \$5000 dragulj.

Mladi morilci obsojeni v smrt.

Chicago, Ill., 28. nov. — Štirje
mladi fantalini, ki so pred enim
mesecem umorili farmerja F. W.
Gruzelowa, so bili krivim spo-
znani umora in obsojeni v smrt.
Obsojenci so Ewald in Frank Sid-
lawsky, A. A. P. Somerling in
Th. Schutz.

Iz Avstro-Ogrske. Cesarjevo zdravje.

Cesar Fran Josip ne pojde leto-
njo zimo v Budimpešto. Zasto-
pal ga bode prestolonaslednik
nadvojvoda Fran Ferdinand.

AVSTRIJA IN ITALIJA.

Napetost med Avstro-Ogrsko in
Italijo je vedno večja. Avstrija
je pripravljena na resen kon-
flikt.

Dunaj, 28. nov. Cesar Fran Jo-
sip ne pojde letošnjo zimo v Bu-
dimpešto, da bi tamkaj nekoliko
tednov rezidiral. Zastopal ga bo-
de prestolonaslednik, nadvojvoda
Fran Ferdinand. Cesarjevo
zdravje sicer ni vznemirjajoče,
vendar ni tako ugodno, da bi sta-
ri vladar mogel izvrševati vse re-
prezentacijske dolžnosti.

Konflikt med Avstrijo in Italijo.

Berlin, 28. nov. Napetost med
Avstro-Ogrsko in Italijo je od
dneva do dneva večja in vedno
bolj vznemirja Evropo. "Nation-
al Zeitung" je dobila iz Dunaja
poročilo, da je avstro-ogrsko vla-
da pomnožila artiljerijo na itali-
janski meji in da je pripravljena
na vse eventualitete.

Slovenske vesti.

Veselica društva "Bratska Zve-
za" v Brooklynu.

Slov. podp. društvo "Bratska
Zveza" v Brooklynu, N. Y., pri-
redi v soboto dne 2. grudnia t. l.
v dvorani Louis Flacka, št. 222
Stockton St., vokal Throop Ave.,
drugoletni družinski večer, na
kateri vabi vsa slovenska društva
v Greater New Yorku in okolici.
Na veselici bode igrala slovenska
godba pod vodstvom g. Vinko
Riedelma.

Smrtna kosa.

V noči dne 17. novembra je
umrl v bolnišnici v Pittsburghu,
Pa., slovenski rojak Alojzij Re-
nik, star 22 let. Bil je doma iz
Leskoveca pri Krškem na Dolenj-
skem. Bolhal je skozi dva mese-
ca za vročinsko boleznijo. V star-
em kraju zapušča žalujoče star-
še, brate in sestre. Bodi mu la-
hka tuja zemlja!

Političen položaj v newyorški državi.

V newyorških republikanskih
krogih vlada precej sovražno me-
nje nasproti predsedniku Taftu in
ako bi se zdaj vršila republikan-
ska narodna konvencija, bi pre-
sednik gotovo ne dobil glasov
newyorških delegatov. V republi-
kanskih krogih se vedno bolj raz-
širja mnenje, da republikanska
stranka ne bode mogla zmagati s
Taftom. Voditelji so že pričeli
iskati novega kandidata in ga na-
šli v osebi bivšega newyorškega
guvernerja, sedanjega sodnika pri
najvišjem zveznem sodišču Chas.
Hughes, o katerem je pa zelo
dvomljivo, da bi hotel sprejeti
kandidaturo.

Nemčija in Anglija. Kritičen položaj.

V Nemčiji je provzročil govor an-
gleškega zunanjega ministra
Greya nepopisno razburjenje.

MIR V MAROKU.

W. Morgan Shuster, ameriški
upravitelj perzijskih financ,
mora odstopiti.

Berlin, 28. nov. Govor angle-
skega zunanjega ministra sir Ed-
warda Greya v angleškem parla-
mentu je provzročil v Nemčiji
nepopisno razburjenje. Splošno
mnenje je, da je Grey obdolžil
državnega tajnika pl. Kiderlen-
Wächterja, da ni govoril resnice.
V vladnih krogih se vzdržujejo
vsake kritike, ali prekrivati ne
morejo, da je napravil Greyov
govor zelo slab vtis. Razmerje
med Nemčijo in Anglijo je se
vedno zelo napeto in nihče ne ve,
kaj prinesejo prihodnji dnevi.

Španija je sklenila mir z rodovi v Maroku.

Madrid, 28. nov. Španija je
sklenila z rodovima Rifov in Ka-
bilov mir. Španija bode vrnila
poglavarjem vse ujetnike in u-
maknila del svojih vojnih čet.
Mirovno pogodbo je podpisalo 65
poglavarjev.

Rusko-angleski dogovor glede Perzije.

London, 28. nov. Angleški zu-
nanji minister je v svojem govo-
ru v parlamentu se dotaknil tudi
rusko-angleskega dogovora glede
Perzije. Dejal je, da je perzijska
narodna stranka po izgonu biv-
šega šaha se hotela iznebiti tudi
ruskega vpliva, ali to ni bilo mo-
goče. Za Perzijo bi bilo boljše,
da je bila prijazna nasproti Rusiji.
Amerikanski upravitelj perzijs-
kih financ William Morgan Shus-
ter je agital proti Rusiji in
razposlal na tisoče knjižice, v ka-
terih je napadal Rusijo. Vsled
tega je v Perziji nemogoče in per-
zijska vlada ga mora odsloviti.

Amerika in Perzija.

London, 28. nov. Uradno poro-
čilo iz Petrograda pravi, da je
amerikanska vlada obvestila ru-
sko, da se zaradi Wm. Morgana
Shusterja ne bode vtičevala v
rusko-perzijski spor. Rusija bode
zahtevala, da perzijska vlada od-
pusti Shusterja in da plača Rusi-
ji odškodnino za prevoz ruskih
čet v Perzijo. Ruske vojne čete
ostanejo v svojih sedanjih pozi-
cijah, dokler ne bode Perzija izpol-
nila ruskih zahtev.

Baron Gustav Rothschild umrl.

Paris, 28. nov. Baron Gustav
Samuel James de Rothschild je
danes v starosti 82 let umrl. Bil
je član bančne tridke Rothschild
in avstro-ogrške generalni konzul.

Novi kanali na Marsu.

Na Lowellovi zvezdarni v
Flagstaffu, Ariz., so zapazili no-
ve kanale na Marsu in jih foto-
grafirali. Kanali se vidijo na pla-
netu kot ravne črte.

Krasni novi in brzi parnik MARTHA WASHINGTON (Avstro-American proge)

odpluje v soboto dne 9. decembra

(potniki dosepejo ravno za Božične praznike v staro domovino)

vožnja do Trsta samo 14 dni.

do Trsta ali Reke - - - \$38.00
Cena voznih listkov: do Ljubljane - - - \$38.60
do Zagreba - - - \$39.20

Za posebne kabine (oddelek med II. in III. razredom) stane vožnja
samo \$4.00 več za odrasle, za otroke polovica. Ta oddelek posebno
družinam priporočamo.
Vožnje listke je dobiti pri FR. BAKSER, 82 Cortlandt St., New York.

Objavljena dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: IVAN GERM, 521 Center St. Braddock, Pa.
Podpredsednik: IVAN PRIMOŽIC, Eveleth, Minn., Box 641.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn., Box 424.
Pomoćni tajnik: MIHAEL MRAVINEK, Omaha Neb., 1234 So. 15th St.
Blagojnik: IVAN GOUZE, Ely, Minn., Box 195.
Zaupnik: FRANK MEDOSH, So. Chicago, Ill., 9453 Ewing Ave.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEK, Joliet, Ill., 900 N. Chicago St.

NADZORNIKI:

ALOIS KOSTELIC, Salida, Colo., Box 583.
MIHAEL KLOBUCHAR, Calumet, Mich., 115 — 7th St.
PETER SPEIAR, Kansas City, Kans., 422 No. 4th St.

POROTNI ODBOR:

IVAN KERZISNIK, Burdine, Pa., Box 128.
FRANK GOUZE, Chisholm, Minn., Box 715.
MARTIN KOČEVAR, Pueblo, Colo., 1219 Elyer Ave.

Jednotino glasilo je "GLAS NARODA", New York City, New York.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse denarne pošiljke pa na glavnega blagajnika Jednote.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Delavsko gibanje. Dne 10. nov. se je z južnega kolodvora v Ljubljani odpeljal v Ameriko 25 Hrvatov, nazaj jih je prišlo pa 60.

Aretovan je bil v Ljubljani nek 26letni trgovski pomočnik iz Sp. Stajerja, ker je bil pri tatvini zapolten. Policija je izvršila pri njem tudi hišno preiskavo, kjer je našla za 169 K gospodarjevih predmetov. Izročili so ga deželni sodišču.

Navihane. Pred dnevi je prišel na Stari trg v Ljubljani bivši 42-letni posestnik Fran Anžič iz Škofelje. K neki kramarici in nakupil nekaj blaga in jo naprosil, da je zavitek nesel z njim 12letni sin. Šla sta v neko gostilno Pred škofijo. Tam je Anžič poklical vina in pečenke. Ko sta bila gotova, je rekel dečku, da ga naj počaka, češ da bode nakupil še nekaj blaga, potem pa, ko pride nazaj, bode pa plačal. Toda natakarcija je Anžiča zastonj pričakovala. Medtem je v neki drugi trgovini izvalil tudi 2 K in za 4 K jaje. Po ovadbi je bil aretovan in sodišču izročen.

Zvita postrežnica. Pred kratkim je nesla 12letna Marija Gorjančeva v stavnicu nekaj zastavit. Ko je prišla ven, ji je padel na tla bankovec za 10 K, katerega je takoj pobrala. To je videla neka postrežnica iz Siske in takoj stopila k nji ter jo poučila, da mora na denar bolj paziti. Da bode pa bolj varno, ji je postrežnica bankovec vzela, ga navidezno zavila v papir in dala deklici, češ, zdaj ga ne izgubiš lahko. Ko je deklica doma papir razvila, so opazili, da ji ga je bila neznanica eskamotovala. Dne 9. nov. je je policija izsledila in aretovala.

Učenceva logika in ljudski šol. Na enorazrednici v Beli Krajini je obravnavala učiteljica v višji skupini Gregorčičevo pesem "Pri pogrebu", da bi stopnjevale prišla na Vernih duh dan. Otroke je peljala nazaj v raj, da so dospeli, kar jim je znano iz starega zakona, do greha in do posledice nepokorščine prvih staršev. Tako so prišli do vzroka smrti in na vprašanje iz katekizma: kaj je smrt, so povedali, da je smrt kazen za greh in da morajo vsi ljudje umreti. Nekemu učencu se je vzdignila misel, češ, kaj pa bi bilo z ljudmi, ako ne bi nikdar umrli. Takoj na to vzdigne roko brihtni Jakec in modruje: "Potem bi pa žive ljudi pokopavali." — Tableau!

Volitev župana v Novem mestu. Ker niso klerikaleci vložili rekurza zoper občinske volitve, dasi so to nameravali, se je vršila volitev župana dne 9. novembra zvečer. Navzoči so bili vsi odborniki in namestniki odstopivših g. Žnaveca in g. Abramca. Za župana je bil izvoljen s prvim glasovanjem g. Karel Rozman z dvotretjinsko večino; dobil je 12 od 18 oddanih glasov. Za svetovalec so izvoljeni gg.: Vladimir Vojška z 18 glasovi, Ad. Pauser s 15 in Maks Brunner s 13 glasovi. Ko so župan in svetovaleci dali vladnemu komisarju častno izjavo, da se bodo ravnali in delovali po predpisih v blagor in korist občine, je izrekel vladni zastopnik, vladni svetnik g. Rechbach prejšnjemu županu g. Jak. Segulu v imenu odbora in cellega mesta najtoplejšo zahvalo, ker je prevzel in nazvestneje izvrševal nalogo župana po odstopivšem g. Jos. Ogorencu. Nato se zahvali še g. Rozman za izkazano ma zaupanje in za trditi, da bo po svetili svoje moči v blagor in pro-

speh občine in obljudi, da boče vršiti to nalogo v narodnem duhu. G. Umek, ki je kot najstarejši odbornik vodil volitve, se zahvali vladnemu zastopniku, odbornikom in zaključni sejo.

Neodvisnost sodnikov in nepristranost višjesodnega predsednika Pitreica. "Slov. Narod" v Ljubljani piše z dne 11. t. m.: V Novem mestu so volili izvolili v občinski svet tudi sodnega svetnika g. Žnaveca in pisarniškega predstojnika g. Abramca. Izvoljena sta bila kot kandidata napredne stranke, ki ju je kandidirala toliko raje, ker uživata splošno spoštovanje in popolno zaupanje vsega uradništva. Toda posegel je vimes višjesodni predsednik Pitreic in jima na tako določen način izrekel "željo", naj izstopita iz občinskega sveta, da sta se morala ukloniti. V ponedeljek, ko smo o tem prvič poročali, se nismo vedeli, ali je to posledica načelnega stališča višjesodnega predsednika Pitreica, ali pa je ta mogel gospod le tako stališče zavzel glede napredne stranke. Danes vemo že natančneje pri čem da smo. Pitreic samo ne trpi, da bi sodniki delovali v občinskih odborih, ako so izvoljeni od napredne stranke, če pa pripadajo klerikalni stranki, nima Pitreic nih proti temu. To vidimo na Vrhniki, kjer sedi v občinskem odboru deželnosodni svetnik in predstojnik okrajnega sodišča Matej Kobal, ki je sveda odločen pristati klerikalne stranke. Zdar smo torej s Pitreichom na jasnem!

Prijeti tatovi koles. Že več let sem se v mnogih številih ponavljajo tatvine koles. Samo letos je bilo v času od meseca aprila do sedaj ukradenih ni manj kakor 16 oles, katerih vrednost znaša 1960 kron. Večinoma pustijo kolesarji stati kolesa na javnih cestah brez nadzorstva, tako, da je nepoštenemu človeku dana najboljša prilika za tatvino. Slednji se je ljubljanski policiji vendar posrečilo, da je izsledila dobro organizovano tatfinsko družbo štirih mladih deklet in jih vtačila pod ključ. V ponedeljek, dne 6. novembra, je Hrvaškem trgu aretoval zaradi postopanja policijski stražnik 16-letnega knjigoveškega vajenca Jozefa Založnika, kateri je od svojega mojstra pobežnil. Policija je kimalu dognala, da je Založnik dotični, ki je pred nekaj časom na glavni pošti v Ljubljani nekemu 10letnemu dečku vzel iz roke 10-kronski bankovec in da je dne 8. oktobra mizarskemu pomočniku Ivanu Koneilju, nekaj dni poprej pa tesarskemu vajencu Iv. Trampušu ukradel kolesa in sicer prvega izpred šole v Komenskega ulici, drugemu pa na Cojzovi cesti. Obadva kolesa je Založnik prodal še isti dan v Hrastju za 70 K. Založnik se je klatil že dlje časa okrog, da bi ga policija ne izsledila, je hodil prenočevati v neko gostilno v Kolodvorski ulici, kjer se je izdal za mehanika in se vpisal na ime Alojz Zalar iz Srednje vasi. Ko je nekega dne odhajal iz gostilne, je tam ukradel hotelskemu slugi nov klobuk, hlapcu pa ene hlače in britve. Po tej tatvini je prenočeval samo po hlevih. Takoj drugi dan po Založnikovi aretaciji pa je policija aretovala na glavni pošti 16letnega Rudolfa Čemažarja iz trnovskega predmestja, kateri je pred tremi meseci pobežnil od svojega mojstra, mu poneveril 20 K, svojemu bratu pa ukradel vsoto 100 K in brez sledu izginil. Ravno istega

dne je bil tudi aretovan 13letni Pavel Tepina, rodom iz Spod. Šiške, kateri je pred delj časom pobežnil iz Rakovnika in četrti komplice je 17letni mizarski pomočnik Viktor Štibil iz Spodnje Šiške. — Vri aretovanci so sporazumno kradi kolesa in so se ponovi večino zadrževali v Spodnji Šiški, po dnevu pa so prihajali v mesto in kradi. Pred nekaj dnevi so prišli skupaj pred cerkvijo v Spodnji Šiški, kjer so se posvetovali, kako bodo čez dan kradi. Prvi je šel v mesto Tepina in ukradel pred Kolizejem mizarskemu pomočniku Pavlu Igliču kolo. Ker ga čez dan ni mogel prodati, se je peljal na ljubljansko polje in tam kolo skril. To pa je opazil tovariš Štibil, ga mu ukradel in se odpeljal na Brezovico. Tam je Štibil prodal kolo nekemu potniku za 40 K. Tudi zadnja dva sta prenočevala v Kolodvorski ulici in se je Tepina vpisal na ime Ivan Tekave iz Kranja. Založnik, ki je bil prvi aretovan, je bil zaradi tatvine kolesa že predkaznovan. — Brezdomno je, da je četvorica, kateri je policija izročila deželnemu sodišču, ukradla tudi druga kolesa.

ŠTAJERSKO.

V Skalcah pri Konjicah so se igrali v Pavličevi hiši trije fantje z izposojeno nabito pištolo. Pri tem je Maks Pavlič po neprevidnosti pištolo sprožil in kroga je zadel njegovega brata Mihaela v trebuh. Težko ranjenega fanta so morali takoj spraviti v bolnišnico.

PRIMORSKO.

Tatvina kave na morju. Parnik "Sophia Hohenberg" je pripeljal v Trst poleg argentinskega mesa tudi veliko množino kave. Pri izlaganju so opazili, da manjka več vreč kave. Kapitan je naznanil tatvino policiji, ki je aretirala nekaj kurjačev, ki so kavo ukradli. Ko pa so čutili, da jih sumijo, so jo pa v kotlih sežgali.

Nezgod. Nenadoma je umrl v Trstu pred glavno pošto 70letni uradnik trdnice Chelius, Franc Arabito. — Zastrupiti se je hotel v Trstu 13letna krojačica Florenca Mazove zaradi nesrečne ljubezni. Pila je octovo kislino. — Na trgu Goldoni je padla raz trofat 65letna zasebnica Marija Katelan in si zlomila desni komolec.

Zverinjak na otoku Brioni. Avstrijski zverinjak na otoku Brioni, pod nadzorstvom komercialnega svetnika Hagenbecka, se je pred dnevi zopet izdatno pomnožil. Prišlo so namreč nove pošiljke iz Južne Afrike. Med raznimi živalmi vzbujajo največje zanimanje skupina 30 krasnih novej, ki tvorijo podlago bodoči umetni rejni novej na posebnem pašniku na otoku. — Zanimive so tudi razne opice, ki jih je prišlo čez 30. Nekateri izmed teh so jako redke. Opice žive na otoku popolnoma prosto. Zverinjak obsega do sedaj že nad 150 različenih vrst živali.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Anton P., Luzerne, Pa. Ako ste postali ameriški državljani, in že odslužili triletno vojaško službo v Avstriji, ste vseeno še obvezani opraviti vojaške vaje. Kdor pa se ni bil pri naboru, in je postal tukaj državljani, se mu za vojaščino v stari domovini ni treba nič brigati. Ako pa pride domov na obisk, se zna zgoditi, da ga pošlje vlada čez avstrijsko mejo.

J. K., Gilbert, Minn. V take stvari se ne utikamo. Če se hočejo duhovniki medsebojno lasati, se lahko brez nas. Le kadar se gre za kako občo koristno stvar, so takim spisom predali našega lista na razpolago. V slučaju pa, katerega opisujete, je dotičnega duhovnika njegova stvar, ako hoče za cerkve kaj darovati, ali ne.

PREKLIC.

Podpisani prekličem moj dopis glede Petra Vogriča z dne 5. oktobra kot neresničen. Obžalujem, da sem bil slabo informiran. Brooklyn, N. Y., 16. nov. 1911. Josip Pogačnik.

VABILO K PLESNI VESELICI, katero priredi društvo sv. Barbare št. 71 v Johnstown, Pa., v soboto dne 2. decembra 1911 v dvorani "Triglav" na Moxham. Začetek ob 6. uri zvečer. Vstopnina za moške \$1.00 dame so vstopnine proste. Pivo prosto. Za dober prigrizek bode tudi dobro preskrbljeno in tudi finih cigar ne bode manjkalo. Na veselo svidenje na veselici dne 2. decembra! Z bratskim pozdravom Mihael Cene, I. tajnik. (28-29-11)

PREKLIC.

Podpisani javljam, da je bil moj dopis v Amerikanskem Slovenskem št. 42 z dne 22. septembra pomanjkljiv in nekoliko pretiran in radi tega so bili nekateri društveni sobratje žaljeni. Brooklyn, N. Y., 16. nov. 1911. Peter Vogrič.

NAZNANILO.

Članom društva "Biser Gora" št. 102 J. S. K. Jednote v Richwoodu, W. Va., in okolici se naznanja, da bode prihodnja mesečna in glavna seja dne 24. dec. Želeli bi bilo, da bi se člani seje v polnem številu udeležili, ker ta dan se bode volil nov odbor za leto 1912. (Z bratskim pozdravom) (28-29-11) Josip Jurca.

Iščem svojega brata FRAN KRISTOFA, kateri je bival meseca novembra zadnjega leta v Denver, Colo. Prosim cenjene rojake, če kdo zna za njega, da mi javi, kaj njegov naslov, ali naj se pa sam oglasi. — Rudolph Kristof, 231 Bruce St., Newark, N. J. (28-29-11)

NAZNANILO.

Članom društva "Jutrzanja Zarja" št. 29 S. D. P. Zveze v Meadow Lands, Pa., se naznanja, da bode v nedeljo dne 3. decembra glavna letna seja. Tem potom opominjam vse člane, da se gotovo te seje udeležijo, ker kdor izostane brez važnega vzroka, bo kaznovan z globo 25c; le člani več kot 7 milj oddaljeni niso primorani se udeležiti, toda želeli pa je, da tudi oni ne izostanejo. S spoštovanjem Ivan Verhovec, I. tajnik. (3x 17.23.29-11)

Iščem svojega prijatelja ANDREJA ARHAR. Doma je iz Cirknice pri Rakeku. Zvedel bi rad glede društvenih zadev, če naj še v nadalje plačujem ali ne. Prosim, da mi javi, kdor zna za njegov naslov, ali naj se pa sam oglasi. — John Zakrajsek, Box 12, Dunlo, Pa. (28-11-2-12)

HARMONIKE

bodisi kakoršnekolik vrste izdelujera in popravilam po najnižjih cenah, a delo trpežno in sanesljivo. V popravke sanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 16 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravke vsemam kranjske kakor vse druge harmonike te računam po delu kakoršno kdo zahteva brez nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL.

1017 E. 62nd Str., Cleveland O

Sedaj je pravi čas, da se obrnete na nas za pojasnila o našem poslu o

ANGLEŠČIN

in

LEPOPIJSU.

Jesenski in zimski večeri so kot nalašč za študiranje. Poučujemo se štiri leta po lahki metodi, potom dopisovanja. Imamo posebne angleško-slovenske učne zvezke z besednjakom. Učite se lahko doma. Lepopisje zastoj s celo šolnino za angleščino. Pojavnila zastoj. Pišite na naslov: Slovenska Korespondenčna Šola, 6119 St. Clair Ave. (S. B. 10), Cleveland, Ohio.

POZOR ROJAKI!

Po dolgem času se mi je posrečilo, da našim novo izumljeno tinkturo in Pomado proti šepanju in razmetanju, kakoršne se dozdaj na svetu ni bilo, od katere možkin in ženskin zosti in dolgi lasje resnično popolnoma zrastejo in ne loče več lupadali, ter ne solveli. Ravno tako možkin v 6 tednih kranji brki popolnoma zrastejo. Recepte in a rokah nočaj in kričkah v 8 dneh popolnoma ozdravim, turja očesa ozdravim, puzne noge in ošabine so popolnoma ozdravile. Da je to čenica izkušna s \$600. Pišite po cenik katerega pošljem zastonj.

JAKOB VANDIC, CLEVELAND O

P. O. Box 69

Ali že veste,

da smo izdali ravnokar nov, lep in zelo obširen, ilustriran slovenski cenik ur, veriže, društvenih prestonov, slatinice in srebrnine sploh, gramofonov in slovenskih plošč, pušk, revolverjev, koles, peči, kivalnih strojev, daljnogledov, semen itd. Pišite takoj po cenik, katerega vam pošljemo zastonj in poštne prosto! Podpišajte edino narodno podjetje te vrste in prepišite se bodele o poštni in točni postrežbi.

A. J. TERBOVEC & CO. (nasl. Dergane, Widetich & Co.) 1622 Arapahoe St., Denver, Colo.

DELO

za dobre šumske delavce za izdelovanje francoskih in nemških dog. Oglasite se pri: Max Fleischer, 258 Lewis St., Memphis, Tenn. (28-11-12-12)

Kje je moj brat JOSIP GERL? Doma je iz vasi Sabonje št. 34 pri Podgradu, Istra. Pred dva leta sva bila skupaj in sedaj pa ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njega, da mi javi. — Fr. Gerl, Box 15, Concret, Wash. (28-29-11)

Kje je STEFAN ČUK? L. 1910 se je nahajal v East Palestine, Ohio, in pozneje ni več pisal. Prosim ga, da se mi javi, ker imam mu nekaj važnega za sporočiti. — John Leskovec, P. O. Box 308, Moon Run, Pa. (27-29-11)

Kje je FRAN TOMAŽIČ? Doma je iz vasi Sabonje št. 4 pri Podgradu, Istra. Star je 27 let. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njega, da mi javi. — Joe Zidarič, Box 15, Concret, Wash. (27-29-11)

NAZNANILO.

Članom društva "Pomočnik" št. 2 S. D. P. Z. v Johnstown, Pa., se naznanja, da bode dne 3. decembra t. l. glavna letna seja. Pri tej seji bode volitev novega odbora. Tem potom opominjam vse člane omenjenega društva, da se te naše seje gotovo polnoštevilno udeležijo blagovolijo. Kdor izostane iz neopravičljivega vzroka, bode moral 50c plačati v društveno blagajno. Na svidenje 3. decembra! Josip Glavač, tajnik.

NAZNANILO.

Podpisani naznanjam cenj. rojakom v Moon Run, Pa., in okolici, da sem otvoril lepo urejeno prodajalno VSAKOVSTNIH OBUVAL.

Pridite in oglejte si, kako blago imam! Jaz želim vsakemu postrčeti z dobrim in cenim blagom. Ne hodite k Judom, ker od Slovencea bolj kupite! Svoji k svojim! Slovenci, podpirajte Slovence! FRANK MAČEK, P. O. Box 123, Moon Run, Pa.

NAZNANILO.

Članom društva "Boritelj" št. 1 v Conemaugh, Pa., se naznanja, da bode dne 3. decembra redna mesečna seja. Vsak član se mora te seje udeležiti, ker bode volitev novega odbora za leto 1912. Na dnevnem redu bode tudi več važnih točk, katere bode za rešiti. Kdor izostane brez posebno važnega, preje ni znanjenga vzroka, bode primoran plačati v društveno blagajno 25 centov. Obenem pa tudi naznanjam, da plača vsak član za mesec decembra \$1.50, ker smo določili 25c za pokritje rednih društvenih stroškov. Frank Skufca, tajnik, P. O. Box 98, Conemaugh, Pa.

DELO

za dobre šumske delavce za izdelovanje francoskih in nemških dog. Oglasite se pri: Max Fleischer, 258 Lewis St., Memphis, Tenn. (28-11-12-12)

Kje je moj brat JOSIP GERL? Doma je iz vasi Sabonje št. 34 pri Podgradu, Istra. Pred dva leta sva bila skupaj in sedaj pa ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njega, da mi javi. — Fr. Gerl, Box 15, Concret, Wash. (28-29-11)

Kje je STEFAN ČUK? L. 1910 se je nahajal v East Palestine, Ohio, in pozneje ni več pisal. Prosim ga, da se mi javi, ker imam mu nekaj važnega za sporočiti. — John Leskovec, P. O. Box 308, Moon Run, Pa. (27-29-11)

Kje je FRAN TOMAŽIČ? Doma je iz vasi Sabonje št. 4 pri Podgradu, Istra. Star je 27 let. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njega, da mi javi. — Joe Zidarič, Box 15, Concret, Wash. (27-29-11)

NAZNANILO.

Članom društva "Pomočnik" št. 2 S. D. P. Z. v Johnstown, Pa., se naznanja, da bode dne 3. decembra t. l. glavna letna seja. Pri tej seji bode volitev novega odbora. Tem potom opominjam vse člane omenjenega društva, da se te naše seje gotovo polnoštevilno udeležijo blagovolijo. Kdor izostane iz neopravičljivega vzroka, bode moral 50c plačati v društveno blagajno. Na svidenje 3. decembra! Josip Glavač, tajnik.

NAZNANILO.

Podpisani naznanjam cenj. rojakom v Moon Run, Pa., in okolici, da sem otvoril lepo urejeno prodajalno VSAKOVSTNIH OBUVAL.

Pridite in oglejte si, kako blago imam! Jaz želim vsakemu postrčeti z dobrim in cenim blagom. Ne hodite k Judom, ker od Slovencea bolj kupite! Svoji k svojim! Slovenci, podpirajte Slovence!

FRANK MAČEK, P. O. Box 123, Moon Run, Pa.

NAZNANILO.

Članom društva "Boritelj" št. 1 v Conemaugh, Pa., se naznanja, da bode dne 3. decembra redna mesečna seja. Vsak član se mora te seje udeležiti, ker bode volitev novega odbora za leto 1912. Na dnevnem redu bode tudi več važnih točk, katere bode za rešiti. Kdor izostane brez posebno važnega, preje ni znanjenga vzroka, bode primoran plačati v društveno blagajno 25 centov. Obenem pa tudi naznanjam, da plača vsak član za mesec decembra \$1.50, ker smo določili 25c za pokritje rednih društvenih stroškov. Frank Skufca, tajnik, P. O. Box 98, Conemaugh, Pa.

NAZNANILO.

Članom društva "Boritelj" št. 1 v Conemaugh, Pa., se naznanja, da bode dne 3. decembra redna mesečna seja. Vsak član se mora te seje udeležiti, ker bode volitev novega odbora za leto 1912. Na dnevnem redu bode tudi več važnih točk, katere bode za rešiti. Kdor izostane brez posebno važnega, preje ni znanjenga vzroka, bode primoran plačati v društveno blagajno 25 centov. Obenem pa tudi naznanjam, da plača vsak član za mesec decembra \$1.50, ker smo določili 25c za pokritje rednih društvenih stroškov. Frank Skufca, tajnik, P. O. Box 98, Conemaugh, Pa.

NAZNANILO.

Članom društva "Boritelj" št. 1 v Conemaugh, Pa., se naznanja, da bode dne 3. decembra redna mesečna seja. Vsak član se mora te seje udeležiti, ker bode volitev novega odbora za leto 1912. Na dnevnem redu bode tudi več važnih točk, katere bode za rešiti. Kdor izostane brez posebno važnega, preje ni znanjenga vzroka, bode primoran plačati v društveno blagajno 25 centov. Obenem pa tudi naznanjam, da plača vsak član za mesec decembra \$1.50, ker smo določili 25c za pokritje rednih društvenih stroškov. Frank Skufca, tajnik, P. O. Box 98, Conemaugh, Pa.

NAZNANILO.

Članom društva "Boritelj" št. 1 v Conemaugh, Pa., se naznanja, da bode dne 3. decembra redna mesečna seja. Vsak član se mora te seje udeležiti, ker bode volitev novega odbora za leto 1912. Na dnevnem redu bode tudi več važnih točk, katere bode za rešiti. Kdor izostane brez posebno važnega, preje ni znanjenga vzroka, bode primoran plačati v društveno blagajno 25 centov. Obenem pa tudi naznanjam, da plača vsak član za mesec decembra \$1.50, ker smo določili 25c za pokritje rednih društvenih stroškov. Frank Skufca, tajnik, P. O. Box 98, Conemaugh, Pa.

NAZNANILO.

Članom društva "Boritelj" št. 1 v Conemaugh, Pa., se naznanja, da bode dne 3. decembra redna mesečna seja. Vsak član se mora te seje udeležiti, ker bode volitev novega odbora za leto 1912. Na dnevnem redu bode tudi več važnih točk, katere bode za rešiti. Kdor izostane brez posebno važnega, preje ni znanjenga vzroka, bode primoran plačati v društveno blagajno 25 centov. Obenem pa tudi naznanjam, da plača vsak član za mesec decembra \$1.50, ker smo določili 25c za pokritje rednih društvenih stroškov. Frank Skufca, tajnik, P. O. Box 98, Conemaugh, Pa.

NAZNANILO.

Članom društva "Boritelj" št. 1 v Conemaugh, Pa., se naznanja, da bode dne 3. decembra redna mesečna seja. Vsak član se mora te seje udeležiti, ker bode volitev novega odbora za leto 1912. Na dnevnem redu bode tudi več važnih točk, katere bode za rešiti. Kdor izostane brez posebno važnega, preje ni znanjenga vzroka, bode primoran plačati v društveno blagajno 25 centov. Obenem pa tudi naznanjam, da plača vsak član za mesec decembra \$1.50, ker smo določili 25c za pokritje rednih društvenih stroškov. Frank Skufca, tajnik, P. O. Box 98, Conemaugh, Pa.

NAZNANILO.

Članom društva "Boritelj" št. 1 v Conemaugh, Pa., se naznanja, da bode dne 3. decembra redna mesečna seja. Vsak član se mora te seje udeležiti, ker bode volitev novega odbora za leto 1912. Na dnevnem redu bode tudi več važnih točk, katere bode za rešiti. Kdor izostane brez posebno važnega, preje ni znanjenga vzroka, bode primoran plačati v društveno blagajno 25 centov. Obenem pa tudi naznanjam, da plača vsak član za mesec decembra \$1.50, ker smo določili 25c za pokritje rednih društvenih stroškov. Frank Skufca, tajnik, P. O. Box 98, Conemaugh, Pa.

NAZNANILO.

Članom društva "Boritelj" št. 1 v Conemaugh, Pa., se naznanja, da bode dne 3. decembra redna mesečna seja. Vsak član se mora te seje udeležiti, ker bode volitev novega odbora za leto 1912. Na dnevnem redu bode tudi več važnih točk, katere bode za rešiti. Kdor izostane brez posebno važnega, preje ni znanjenga vzroka, bode primoran plačati v društveno blagajno 25 centov. Obenem pa tudi naznanjam, da plača vsak član za mesec decembra \$1.50, ker smo določili 25c za pokritje rednih društvenih stroškov. Frank Skufca, tajnik, P. O. Box 98, Conemaugh, Pa.

NAZNANILO.

Članom društva "Boritelj" št. 1 v Conemaugh, Pa., se naznanja, da bode dne 3. decembra redna mesečna seja. Vsak član se mora

Razporoka.

Spisal Pavel Bourget.

(Nadaljevanje.)

IX.

Z BOGOM!

Toliko je pretrpela uboga žena in sedaj še to očitano! Vsaka taka poskušnja pa se ji je zdela, da je le posledica glavne napake njenega življenja in o tem je bila vedno bolj prepričana. Nekako po nagonu se je ravnala po navetu nekega cerkvenega očeta, ki je po mnenju I. de Maistre izgovoril eno najlepših besed, kar jih je privrelo iz človeških ust, namreč: "Vis fugere a Deo? Fuge ad Deum!" (Ti bežiš pred Bogom? Pribeži k Bogu!) Gotovo bi njene moči ne prenašale zavesti krivde, da je vsled bojazljivosti nekako sodelovala, da se je vekomaj pogubil človek, s katerim je bila nekdanj tako tesno združena po slovesni prisegi. To je čutila tudi trpeča žena sama in zato je takoj pričela poizvedovati, če bo res tudi to breme morala zanesljivo nositi na svoji vesti. Toda kako naj to zve? Njen sin je bil najbrže na potu v Villefranche. In če bi tudi ne bil, kako naj ga išče tudi ona, kakor Darras prejšnji večer, v stanovanju, kjer je umrl Chambault in kjer je v nevarnosti, da se snide s študentko Berthe Planat? Ali naj morda počaka, da ga pokopljejo: če potni pride v to hišo, se ne snide ne z Lucienom, ne s to žensko, ampak povpraša o stvari pri služabnikih? Ali naj piše notarju M. Mounierju, ki ji je prvi sporočil o bolezni, katere jo je s svojim hitrim koncem spravila v tako usodno zadrego? Vse te načrte je snovala v svojem duhu in pred seboj je imela pisemce svojega "malega", ki ji je bil sedaj, ne da bi vedel za to, kakor rabelj. Konečno se je odločila za drugo pot, po kateri za gotovo zve za še usodno resnico. Pisala je sorodniku umrlega, katerega smo že omenili, staremu generalu de Jades, s katerim je še občasno bila. Bila je ravno pri obedu, ko ji je sluga prinesel odgovor. Gabrielle ni mogla pri mizi skrivati strahu. Darras jo je videl, a ni mogel slutiti za to pravih razlogov. Sam je trpel in kako bi se čutil, da trpi tudi žena vsled poroka, ki sta ga zjutraj dobila. Zabolelo ga je vnoči v sree, ko je videl, kako je vstopala Gabrielle, ko ji je sluga izročil kuverto in imenoval odposilatelja, kako ji je rudečica obila obraz in kako so se ji tresle roke! — Hlastno odpre pismo in hipoma se ji spremene barve na obrazu, ko prebere sporočilo. V kuverti je bila vizitka M. de Jadesa s priporočilom, zraven pa mrtvaški list Edgarja de Chambaulta in na njem je bilo med drugim zapisano: "previden s svetimi zakramenti". Kakor da bi se hotel vrniti k pobožnosti svojih očetov, začel je umirajoč pokopan biti v grobu med svojimi, dasi je tako nečastno nosil njih ime; želel je umreti, kakor je videl, da sta umrla oče in mati, dasi je živel popolno proti njih načelom. Dogaja se in posebno pri ljudeh te vrste, pri povzrajnih izrastkih dolge vrste vernih dedov, da se vzbudi v njih kristjan v zadnjem trenutku: kako, to se ne ve, a to je izmed tisočev drugih dokaz za veliki zakon, da se vse vrača v svoje prvine nazaj. Vsa družina je eno. Take milosti, ki se v podobnih slučajih dele degenerirane pobožne družine, dokazujejo ravno tako jasno to enojnost družine, kakor nesreče, ki zadevajo krepostne dediče kričevne krvi. To so stvari, ki človeka begajo, ki so mu nerazumljive, toda brez njih bi bila skrivnostna pota človeškega življenja še manj razumljiva. Tako se je na smrtni postelji spomnil naukov svoje davne mladosti ta cinični lahkoživec, s katerim zaradi njegovih surovosti ni mogla skupaj živeti najblajša soproga; on, ki se je proti volji svojih domačih oženil v drugi, in to tako prostasko; oni neboljšljivi razuzdaneec, ki je vsled svoje nezmernosti moral prežgodaj v grob. Opozorjen po zdravniku in po Darrasovem obisku na nevarnost, v kateri se nahaja, poprosil je duhovna ter bil previden. Lakonične besede na mrtvaškem listu so pričale o tem, da se je nazadnje spreobrnil: drugi dostavek pa: "pokopan bo v družinskem grobu v Villefranche d' Aveyron" je kazal, da je bivši malovredni človek deležen časti, ki je ni zaslužil po svojem življenju... Kakor da bi se bil kamal odvalil Gabrielle od srea. Toljko spominov je kljub

Zgodovina hleba kruha.

KRUH je naša vsakdanja hrana. Potrebujemo ga bolj, kakor katerikoli drugo hrano. Je največje krepilno sredstvo narave, da da novo življenje in novo moč. Za življenje je potrebno, vedeti, kakšen kruh uživamo. Ali pa veste vspricho sedanjih razmer, kakšen kruh kupujete vsak dan. Kako je narejen kruh? In kje je narejen?

Sledeči kratek opis Vam pove, kako delajo kruh v dveh največjih pekarnah na svetu, namreč v Wardovi pekarni v Brooklynu, in Wardovi pekarni v Bronxu. Ta kruh se imenuje Ward's Tip-Top Bread.

Ne pozabite: eno teh dveh pekarn si morete osebno ogledati vsak dan popoldne, razun sobot in nedelj.

PRESEJANJE IN MEŠANJE MOKE.

Stopimo za nekaj trenutkov v naše veliko skladišče v pritličju, v katerem vidimo na vozove moke. Vsa ta moka prihaja iz severozapada, kjer so najboljša in najfinjša žitna polja.

Potom nekončne verige posod se odpravljajo ta moka ves dan v najvišje nadstropje našega velikega belega poslopja. Tu pride potem moka v stroj, ki je najmodernejša iznajdba za čiščenje, da se preseje. Vsa moka se čisti potom svetlih tresilnic. Po vsaki uri obratovanja stroja najdeš najmanj za dve pesti tujih primesi. In sicer najbrže le niti vreč. Samo potom takega ravnanja zamore biti moka popolnoma očistena.

Ta očistena moka pride potem v čistilno pripravo, ki deluje tako, da postane popolna, čista, redilna in krepilna. Najboljša moka, ki pride iz enakih mlinov, se večkrat razlikuje po kakovosti.

STROJI ZA TEHTANJE.

Potom velikanskega stroja pošljejo moko — presejano in zmešano — v eno nadstropje nižje, kjer pride v velik lijak, nakar se stehta. Vedeti morate, da so ti prostori v delavnicah snažno beli; tlak in stene so obložene z belimi lončnimi ploščami; delavci so snažni in oblečeni v bele obleke. V tej delavnici se strogo nadzoruje, da je pravilno tehtanje ne samo kruh, ampak tudi vse primesi, kakor: moka, droži, mleko, sol in sladkor. Omeniti moramo še, da so naše tehtnice tako natančne, da nam dajo pravo sorazmerje vsake primesi, in sicer natanko do stotinke unce.

WARDOV TIP-TOP KRUH

100 o/o čist.

Pri Vašem grocerju

5 in 10 centov hleb.

STROJI ZA MEŠANJE.

Iz velikih lijakov strojev za tehtanje pada ta popolna mešanica, ki naj postane kruh, v v spodnjem se nadstropju nahajajoče čudovite stroje za mesenje. Vsak teh strojev zmes tekom dvajset minut dovolj testa za 1500 hlebov kruha. Goni jih električna sila, in proces mesenja (ki je bil obširno opisan v prejšnjih Wardovih oglasih) je najtemeljitejši in znanstveno najpopolnejši, ki je bil še kdaj izumljen.

KVAŠENJE.

Stroji za mešanje spustijo svojo vsebino v velike nečke (Wardovega patenta), katere prepeljejo posebni vozički v obširen prostor, kjer počiva tekom kvašenja (vzhajanja). Če ste sploh kdaj videli z roko zmesen kruh, se bodele čudili nad beloto tega testa. Temeljito mesenje, ki se doseže potom velikanskih, hitro se vrtečih cilindrov teh patentovanih strojev, je edino sredstvo za doseganje tako enakomernega pleteža. To enakomerno mesenje daje Wardovemu Tip Top kruhu tudi 20 do 35 odstotkov več lepila — "proizvajalca moči" — kakor ga dobite v kruhu, ki je bil zmesen na kak drug način.

RAZDELILNI IN OBLIKOVNI STROJI.

Ko je proces kvašenja končan, pride testo skozi posebno napravo v razdelilne stroje. Gotovo ste že opazili, da se roka nikdar, v nobenem stadiju napravljajanja Wardovega Tip Top kruha, ne dotakne testa. Vsak proces izvrši stroj, in testo pošilja drug stroj k drugemu mehaničnim transportnim potom — in sicer prvič potom nekončne verige posod, potem skozi stroje, v velikih nečkah na vozovih itd. itd.

Ta razdelilni stroj je komplicirana iznajdba, ki sprejema testo v veliki množini, ter ga potem pošilja iz šestih odločenih odprtín, natančno razdeljenega in v pravi teži hleba, iz sebe. Ti hlebi pridejo na premikajoče se podstavke, ki jih pripeljejo do prvega oblikovnega stroja. Gre do skozi te stroje, dobijo po njih pravo obliko, nakar pridejo v prvi preizkuševalni proces. To je za testo odpočitna perijoda, ki se mu da, da se more odpočiti po vplivanju raznih strojev.

PAZITE
NA TO
GARANTIJA
ZA POPOLEN
KRUH

WARD'S
TIP-TOP
BREAD
WARD BREAD CO.

DRUGI PREIZKUŠEVALNI PROSTORI.

Po kakih 12 minutah odpočitka pride testo v drugi oblikovalni stroj, kjer dobi svojo končno obliko. Iz teh preizkuševalnih strojev pride testo. Sedaj se položi v svetlo osnažene ponve za peko kruha. Zanimalo Vas bode, da se nahajajo rdeče, bele in modre znamke že prej na dnu teh ponve, in da se sama od sebe prilpejo na hleb — vse to brez gumija ali vode. Nobeno lepilo ni potrebno, ker drži naravna lepljivost testa etikete. Ponve položijo sedaj na podstavke s kolesi, in ti pridejo v velik bel prostor zadaj — v paro; jeklena vrata zapirajo ta prostor. Tukaj je kraj, kjer pride kruh v parno kopel — prejšnje čase so mesto tega zavijali hlebe v mokre prte. Rabi se suha in vlažna para — to se pravi, visok in nizek parni tlak — in temperatura v tem prostoru je vedno ista.

SEDAJ V PEČ.

Iz tega prostora pride kruh sedaj zopet na podstavke na kolesih k velikanskim baterijam peči. Vsaka teh peči ima prostora za 300 hlebov, in v obeh pekarnah se nahaja 80 peči — iz tega morete razvideti, da je mogoče speči 24.000 hlebov kruha naenkrat. Skozi okna morete videti v peči in opazovati kruh; na zunanji strani se nahajajoče kazalo temperature kaže, da je gorkota v peči vedno popolnoma enakomerna. Prepričati se morete, da znaša temperatura vedno 550 stopinj.

NAPRAVLJENI HLEB PRIDE V ODPOŠILJATVENI PROSTOR.

Po preteku 35 minut je proces peke izvršen, in hlebi pridejo mehaničnim potom na iz spletenih jeklenih žic napravljene premikajoče se nosilnice, katere vidite pred vratni peči. Potom neke bistroumne mehanične iznajdbe so vzeti hlebi v onem trenutku iz ponve, ko pridejo iz peči. Sedaj morete videti, da je mehanična nosilnica popolnoma z vročimi hlebi, ki se vsi pomikajo v eni smeri naprej. Če sledimo tej mehanični nosilnici, vidimo, da izlaga svoj tovor po dolgi drži, po kateri se pošiljajo hlebi v pritličje.

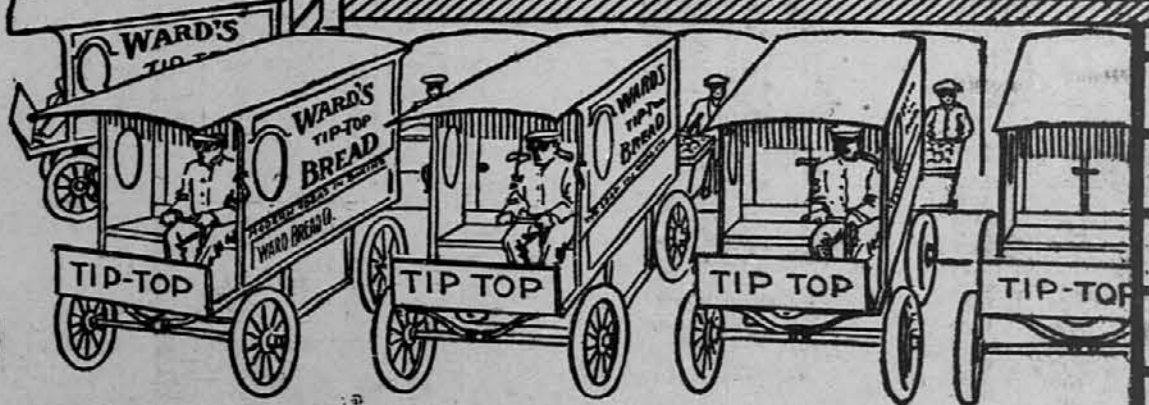
Temu sledi razpošiljevalni oddelek. Tukaj najdemo najživahnejši prizor v vsej veliki pekarni. Hlebi se premikajo na vrteči se plošči, ki jih avtomatično razdeljuje na najugodnejših mestih za razpošiljatev čakajočih avtomobilov. Izven tega, dobro razsvetljenega prostora se nahaja v trojni vrsti več kot dvesto električnih avtomobilov. Kruh položijo možje, ki nosijo bele rokavice, v velike pletence, in jih nalože na avtomobile. Konj, hlevov z običajnim smradom in neznačnimi razmerami Wardov Tip Top kruh ne pozna.

VREDNO JE, DA O TEM PREMIŠLJUJEMO, NI RES?

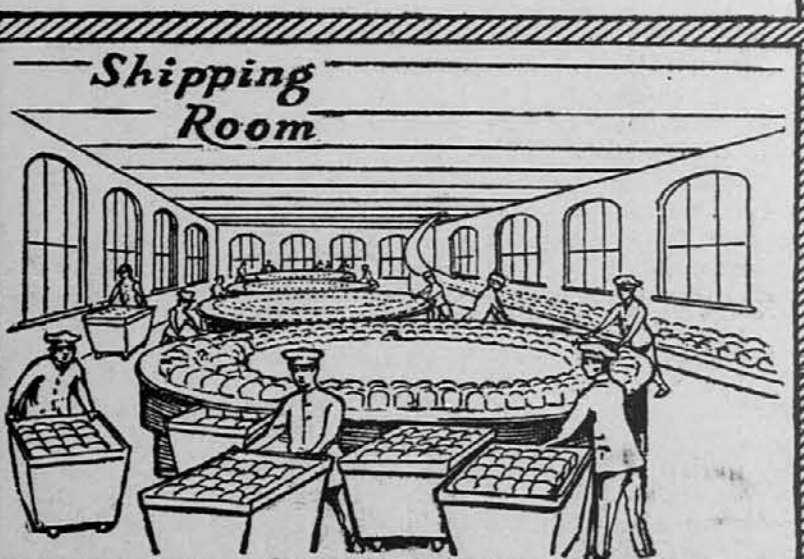
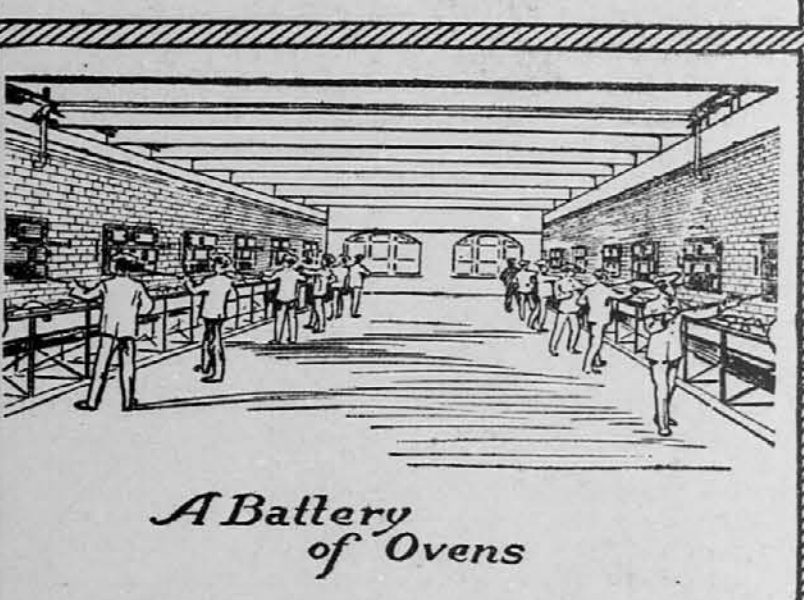
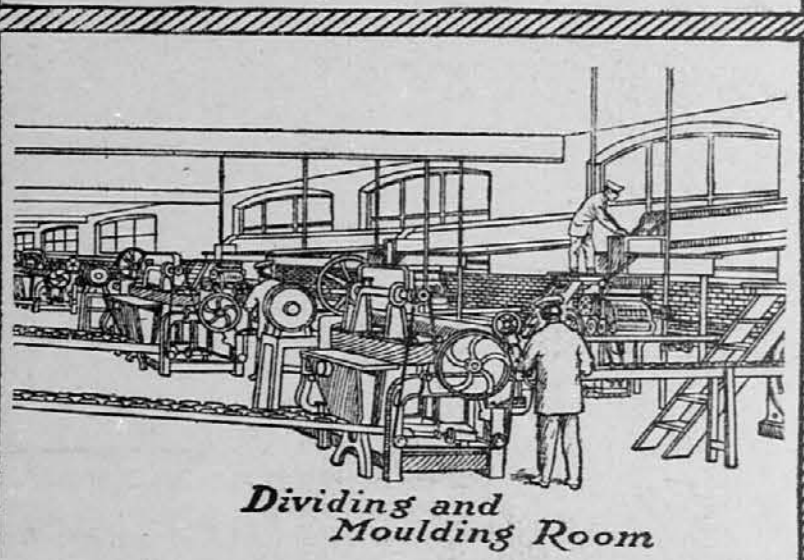
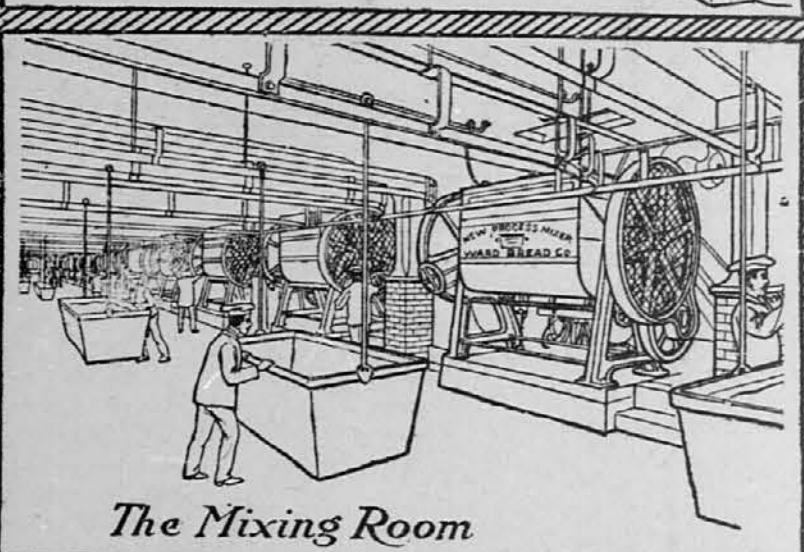
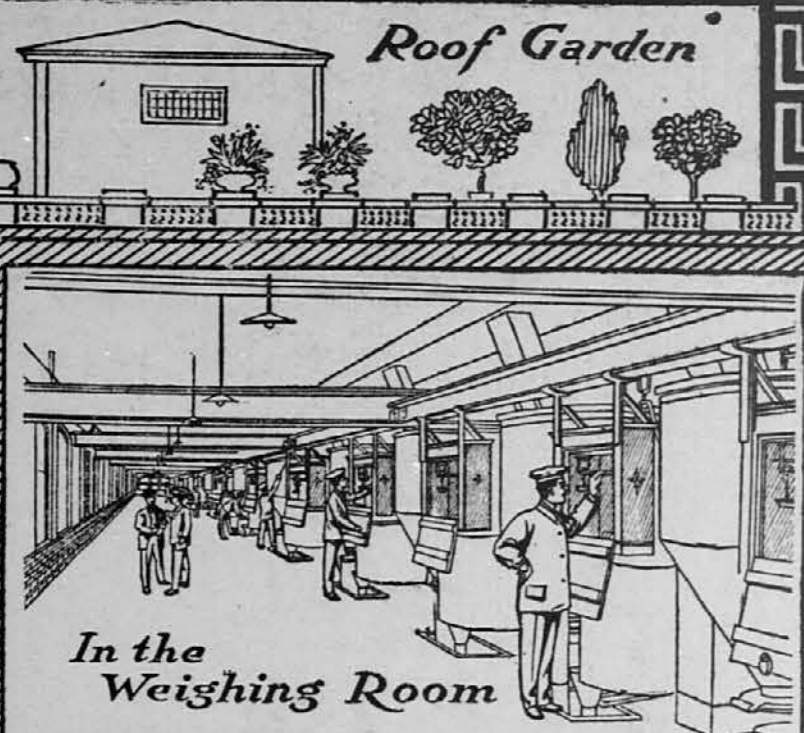
Samo pol ure Vasega časa je zahtevalo, da ste videli vsak proces peke kruha. Mnogi stroji, katere ste videli, so potrebovali veliko let, da so postali popolni. Bistroumnost raznih sredstev in potov, ki pošiljajo testo inkruh, je naravnost začudljiva. Skozi pet nadstropij velikega, belega poslopja — skozi osem procesov — je šla moka, pa se je ni dotaknila roka. Le dvakrat se dotaknejo orokovčene roke kruha — ko pride iz ponve, in ko se razpostavi hlebi za razpošiljatev v pletence.

Sedaj, ko ste videli, kako se napravlja Wardov Tip Top kruh, ne boste nikdar zadovoljni s katerikoli drugim kruhom.

Zahtevajte Wardov Tip Top kruh danes. Zelo okusen je.

The Quality Loaf

vseu v njej vzbudil ta mrtvaški čutila, kako jo gleda Albert, kaj bi le besedico spregovorila, kaj ras je pogledoval ta črni rob, ki košček papirja, ki ga je spomni kot nekaj madež na svoji družinjal na prvega moža, katerega žinski mizi, prav pri rokah je on toliko zaničeval, toliko so Jeanne, otroka drugega zakona, in si je mislil: